

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Innovatiivinen, kehittyvä koulu: Tutkimuksen viitekehys, tutkimusmenetelmät ja alustavia tuloksia

21.4.2010

Liisa Ilomäki & Minna Lakkala

minna.lakkala@helsinki.fi; liisa.ilomaki@helsinki.fi

Technology in Education Research Group, Helsingin yliopisto

Opittu aikaisemmista tutkimuksista

- TVT ei leviä itsekseen ja pedagogisten käytäntöjen kehittäminen on vaativaa työtä, tuettunakin.
- Varottava jakautumista osaaviin ja resurssoituihin pilottikouluihin ja tavallisiin kouluihin. Siksi:
- Koulun kehittäminen kokonaisuutena on keskeistä
 - Espoon kaupungin tutkimusyhteistyön tuloksena kehitetty jo aiemmin malli koulun kehittymisestä. Nyt TEKESin tukemana jatketaan Oulun, Jyväskylän, Turun ja Helsingin yliopistojen kesken mallin kehittämistä.
- Tavoitteena koko koulun toiminnan reflektointi ja kehittäminen
 - Kevyt, helposti levitettävä prosessimalli koulun nykytilan arviointiin ja kehityssuuntien määrittelyyn
 - Koulukohtainen, räätälöity asiantuntijatuki

Innovatiivinen, kehittyvä koulu

Koulun tavoitetaso

Vision sisältö,
Tvt:n käytön visio,
Vision yhtenäisyys,
Kehittymishakuisuus.

Johtajuus

Jaettu johtajuus,
Rehtorin verkostoituminen,
Rehtorin rooli.

Koulun tietotyön toimintakulttuuri

Yhteiset tietokäytännöt,
Koulun verkostoituminen,
Yhteiset tvt-hankkeet.

Tvt:n taso

Resurssien saatavuus ja riittävyys,
Tietotekniset työvälineet käytössä,
Oppilaiden osaamisen taso ja käyttö,
Opettajien osaamisen taso ja käyttö,
Tietotekninen ja pedagoginen tuki.

Opettajayhteisön työskentelytavat

Pedagoginen yhteistyö ja
asiantuntemuksen jakaminen,
Kehittämiskulttuuri,
Opettajien verkostoituminen.

Pedagogiset käytännöt

Käsitykset tvt:n pedagogisesta käytöstä,
Tvt:tä hyödyntävät oppimistehtävät,
Tietokäytäntöjen kehittymisen tukeminen,
Tvt motivaation tukena.

Koulu on monimuotoinen ja monimutkainen tutkimuskohde, jota voi tarkastella useasta näkökulmasta

... siksi keräämme kouluista monenlaista aineistoa:

■ Oppituntiseurannat

- Seuraamme 5 sellaista oppituntia, joilla käytetään tieto- ja viestintäteknikkaa

■ Haastattelut

- Haastattelemme 5 opettajaa ja rehtoria

■ Tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön kyselyt

- kaikille opettajille
- 6- ja 9 -luokkalaisille oppilaille

■ Kokoamme myös muuta koulun tvt:n käytöstä kertovaa aineistoa

Yhden pilottikoulun alustavien tulosten yhteenvetoa 1: Jo nyt hienossa kunnossa

- Visiossa näkyy turvallinen oppiminen, teknologia sekä yleinen innostamisen ja rohkaisemisen tavoite, todennäköisesti yhteinen ja jaettu visio
- Yhteiset pedagogiset rakenteelliset ratkaisut, mm. yhteisopettajuus, vahvistavat opettajien yhteisöä
- Opettajien kehittämisen kulttuuri erinomaisella mallilla sekä asenteellisesti että käytännössä
- Teknologiset resurssit ja osaaminen tavanomaista parempaa, ja monipuolisia koulutus- ja ohjauskäytäntöjä rakennettu kiinteäksi osaksi koulua (esim. oppimiskeskus).
- Rehtorin hyvä rooli innostajana ja mahdollistajana
- Oppilaiden informaaliin oppimiseen kiinnitetty huomiota ja opettajat (useat) tukevat sen käyttämistä opetuksessa.

Yhden pilottikoulun alustavien tulosten yhteenvetoa 2: Mitä voisi kehittää?

- Yhteiset tietokäytännöt eivät ole systemaattisia. Tätä voisi tarkentaa ja kehittää opettajien ja oppilaiden avuksi.
- Verkostoitumista voisi lisätä, sekä koulun että opettajien. Ulospäin suuntautuvasta verkostoitumisesta voisi saada ideoita ja inspiraatiota. Jotkut opettajat ovat kyllä verkostoituneita, mutta ”tavallisilta” opeilta tämä puuttuu.
- Tietoista asiantuntemuksen jakamista koulutusjärjestelyjen lisäksi voisi ideoida. Esim. oppimateriaalipankki opettajien kesken?
- Yhteisiä pedagogisia hankkeita voisi miettiä systemaattisesti: voisiko niitä olla enemmän ja mihin tarkoitukseen?
 - Esim. koko koulun yhteinen virtuaalinen lehti on jo sellainen